

Митрополит черкаски и каневски Теодосије: Све више истинитих информација о положају верника Украјинске Православне Цркве продире у западно друштво

Сектор за информисање ОСЦП-а, 01.02.2024. Организација за људска права „Public Advocacy“, која је чланица Међународног удружења за људска права „Црква против ксенофобије и верске дискриминације“, објавила је 29. јануара 2024. године неке међународне документе који указују да је на међународном нивоу почела истрага о кршењима права верника Украјинске Православне Цркве.

Конкретно, објављен је заједнички захтев – саопштење о кршењу права верника Украјинске Православне Цркве од специјалног известиоца УН за слободу вероисповести и уверења, специјалног известиоца УН за права мањина и специјалног известиоца УН о праву на мирно окупљање и асоцијације. Такође је постао познат и садржај званичног одговора на овај захтев

сталне мисије Украјине при УН и другим међународним организацијама.

Као резултат разматрања низа доказа и чињеница, аутори заједничког захтева су констатовали чињенице које су изазвале њихову забринутост. Међу њима су кривично гоњење низа архијереја, укључујући и већ изречену казну митрополиту туљчинском и брацлавском Јонатану, личне санкције архипастирима, раскид уговора о бесплатном коришћењу Кијево-Печерске лавре као манастира од стране Украјинске Православне Цркве, претреси у неколико манастира, образовних институција и других просторија УПЦ у Кијеву, Ровенској, Житомирској, Ивано-Франковској, Черновицкој, Дњепропетровској, Хмељницкој, Черкаској, Волињској, Херсонској, Тернопилској, Полтавској и Закарпатској области, приметан пораст случајева распиривања мржње и позива на насиље над верницима Украјинске Православне Цркве, при чему је неколико градских и обласних већа забранило „делатност УПЦ“ у својим областима.

У завршном делу саопштења специјални известиоци УН су изјавили: „...желимо да изразимо забринутост због наводног обрасца прогона УПЦ и њених верника, који изгледа да је повезан са законским и мирним постојањем њихових права на слободу вероисповести или уверења, слободу изражавања и слободу удруживања, које садрже чланови 18, 19 и 22 Међународног пакта о грађанским и политичким правима (МПГПП), који је ратификовала држава Украјина 1973. године. Посебно смо забринути због оваквог обрасца застрашивања о чему сведоче горенаведене оптужбе упућене монашкој заједници УПЦ и верницима у циљу промене верске припадности. То је у супротности са забраном принуде, која стоји у члану 18 МПГПП. Такође смо забринути због реакције (у вези са позивима на насиље и административним санкцијама наметнутим УПЦ у целини) са којима се верници УПЦ могу суочити, што фактички ограничава њихово право да исповедају своју веру.“

Како напомиње организација за људска права „Public Advocacy“, текст саопштења специјалних извештача УН указује на признање на међународном нивоу кршења права Украјинске Православне Цркве у току спровођења системске политике дискриминације према овој конфесије и ограничавање права њене хијерархије и верника.

Митрополит черкаски и каневски Теодосије, јерарх Украјинске Православне Цркве, активиста за људска права, иницијатор и суоснивач Међународног удружења за људска права „Црква против ксенофобије и верске дискриминације“, дао је коментар поводом објављивања ових докумената. Према његовом мишљењу, „први пут у последњих неколико година међународни званичници са дипломатским статусом званичника УН и они који су овлашћени да разматрају појединачне жалбе о кршењу права верника поставили су конкретна питања Влади Украјине о чињеницама кршења права верника, и изразили, не само озбиљну забринутост због оваквих кршења, већ су и поступке садашњег руководства земље оценили да нису у складу са међународним правом. Ако смо раније у извештајима Канцеларије Високог комесара УН за људска права приметили само неколико коментара или позивања на кршење права верника УПЦ, сада постоји документ који садржи доказе о прилично дубокој студији теме УПЦ у међународним организацијама“.

Истовремено, напомиње архипастир, представници државних органа који су припремили свој одговор на овај захтев (а текст одговора указује да су га припремила три министарства заједно, као и СБУ), „занемарили су један број питања међународних носилаца мандата, а о низу тачака дали су, по нашем мишљењу, лажне информације“. Конкретно, дипломате и релевантна министарства која су сачинила одговор на захтев УН уопште нису дали никакве коментаре или објашњења у вези са кривичним гоњењем архијереја Украјинске Православне Цркве. Иако су специјални известиоци УН замолили да се пружи објашњење у вези са изрицањем казне већ осуђеном митрополиту туљчинском и брацлавском Јонатану, изразили су жељу да добију објашњења у вези са другим кривичним предметима покренутим против архијереја УПЦ, као и по питању њиховог санкционисања. Поред тога, међународни захтев се тицао одлука локалних самоуправа о експропријацији земљишних парцела од Цркве и других дискриминаторних радњи. „Међутим, овакву информацију уопште нису дали украјински званичници, и у овом делу наше власти су у потпуности игнорисале међународни захтев“, рекао је митрополит черкаски и каневски Теодосије.

„Треба напоменути да се у страним медијима све више говори о кршењу права верника Украјинске Православне Цркве, због чега све више истинитих информација о положају верника продире у западно друштво“, рекао је јерарх. „Тако су недавно чланови нашег удружења за људска права „Црква против ксенофобије и дискриминације“ у Женевском прес клубу поделили саопштење за јавност о кршењу права верника УПЦ у Украјини. Сви ови догађаји, а посебно актуелна активност православних верника у одбрани своје Цркве и вере, формирају „повећану међународну пажњу на случајеве кршења права верника УПЦ, што ће заузврат довести до све оштрије реакције међународне заједнице на кршења права верника УПЦ“.

Он је позвао украјинске власти да размисле о дугорочном ефекту дискриминаторне политике према Украјинској Православној Цркви: „А, ако наши државни политичари наставе да толико лако генеришу чињенице мржње, које се лако могу доказати, према верницима УПЦ (а заправо према сопственом народу), онда ће то бити сасвим довољно да се формира маса међународних процеса против украјинских званичника, који су повредили права. Према мојим сазнањима, о овим питањима је већ почело да се разговара, а ако верници УПЦ буду и даље прогањани у Украјини, онда ће се у блиској будућности формирати одговор великих размера од појединаца и страних структура које ће бранити Православље на међународном нивоу.“

Према његовом мишљењу, међу минималним неопходним корацима које треба хитно да спроведу државни органи Украјине је престанак дискриминаторске политике према Украјинској Православној Цркви; затварање вештачки измишљених кривичних предмета против архијереја и свештеника услед измишљених оптужби, укидање санкција које су им дате; заустављање масовних незаконитих пререгистрација од стране државних матичара верских заједница Украјинске Православне Цркве у ПЦУ на основу фалсификованих протокола састанака страних лица; хитне реакције на било какве манифестације насиља над верницима Украјинске Православне Цркве, као и на јавне позиве на њихову дискриминацију по верској основи; одбијање учешћа државних органа у одузимању историјских верских објеката и архитектонских споменика од Украјинске Православне Цркве.

„Да сумирам све речено, надам се да је у главама и срцима наших државника остало мало трезвеног размишљања. Волео бих да верујем да су бар неки од њих још увек задржали способност да се у својим поступцима не руководе тренутним политичким користима и деструктивним емоцијама, већ принципима неприкосновености слобода и људских права, идејама стратешког државног размишљања за добробит нашег друштва. Зауставите се и послушајте глас историјске Цркве свог народа – глас савести нашег народа. Док не буде сувише касно“, позвао је митрополит черкаски и каневски Теодосије.

Извор: <https://mospat.ru/sr/news/91325/>